

FŐPINCÉREK LAPJA

Gazdasági és társadalmi folyóirat. Megjelenik egy évben tízszer. Szerkesztőség: VII., Hársfa-utca 31.

A FŐPINCÉREK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

FELELŐS SZERKESZTŐ:
HAJDU ANTAL

Előfizetési ára: 1 évre 12, félévre 6, negyedévre 3 P. Telefon: J. 328-84. Kiadó-hivatal: VII., Hársfa-u. 31.

Kezdet és folytatás.

Az óvadékok szabályozása tárgyában kiadott miniszteri rendelet — amint tudjuk - f. hó elsejével életbelépett és ezzel már a jó erkölcsök következményeitől függetlenül a törvény betűje szab határt az óvadékokkal üzőtt és sajnos sok esetben szomorú fejleményeket szült visszaéléseknek.

Nem akarjuk ezeket most vissza-idézni, mert hiszen ez amugyis céltalan volna. De annál fontosabbnak tekintjük, hogy a rendelet életbelépése után mindaz ami történt, csakugyan bekerüljön a multak keletlen emlékei közé. A *Főpincérek Országos Egyesülete* — de az érdekeltektől ipartestületek is — sokat foglalkozott az óvadékmizériák megszüntetésének mikénti lehetőségével, míg végre a helyzet okozta nehézségekkel számolva ez a megoldás elkövetkezett. A *főpincérség együttes küzdelmének legnagyobb vívmánya* ez, mely az érdekelt felek teljes egyetértésével jött létre és számunkra azért is rendkívül jelentőséggel bír, hogy ez betartassék.

Az óvadékkérdés természetesen a rendelet intézkedésével még megoldva nincsen. A leghelyesebb e tekintetben az volna, hogy egyáltalában ne legyen óvadék, minthogy sok nagyüzemekben, ahol még a régi elvek és tradíciók érvényesülnek — *nincs* is. Ámde tudjuk, hogy ez nem csupán és *nem mindig elviekérdés*, hanem olyan helyzetnek a következménye, amely rajtunk kívüli okokból tevődött össze és amelyen segíteni — sajnos — nem is áll módunkban.

Ezért kellett keresni a helyzet valamilyen rendezésére módot, mely azt hisszük sikerült is. A további az egyes munkaadók és főpincérek magatartásától függ. Az ugyan nem lehet problematikus, hogy a rendelethez mindenki tartsa-e magát, mert hiszen ez most már nemcsak etikai kérdés, hanem *törvényes kötelesség*

is. Ép azért kötelességünknek tartjuk a helyen ismételt utalni arra, hogy *a rendelet szerint büntetendő cselekményt követ el az a munkaadó és az a munkás egyformán, aki az előírt átlagos három napi forgalom összegénél nagyobb óvadékot kér vagy ad*. Itt ezután majd nem szolgálhatnak mentségül olyan körülmények sem, amelyek a rossz viszonyokra vezethetők vissza, mert hiszen ez bármilyen sajnálatos is még *nem lehet indok a rendelet intézkedéseinek túllépésére*. Az a hosszú, több mint másfél éves idő, mely a megjelenéstől a hatálybalépésig eltelt, elegendő lehetett arra, hogy mindenki előkészüljön rá és módja legyen mindenkinek arra, hogy magát az óvadéktól felhasználásának kényszerre al mentesítse.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapjában *Mészáros Győző* az ipartestület elnöke hívja fel a kávéosok figyelmét a rendelet intézkedéseinek szigorú betartására és mindnyájuk őszinte meglepedésére maga állapítja meg, hogy *bármilyen nehezek is a pénz- és hitelviszonyok de az óvadék sohasem lehet a munkaadó mentsvára, amellyel válságos helyzetét szándékatja*.

Tiszta és korrekt álláspont. Hiszünk, hogy nem is téveszti el a hatását. De ugyanakkor a magunk részéről is különös nyomatékkal kell figyelmeztetnünk a kartársakat és hogy a szükségelnél nagyobb *tőkével való rendelkezés hitelegyleti tagsági* vagy más tőkeszerzési lehetőség *szintén nem lehet jogcim a nagyobb óvadék felindulására* és a rendezettebb viszonyok nagyon is kívánatos eljövételének hátráltatására.

Mert azt mindnyájan jól tudjuk, hogy a dolgok elfajulásában a gazdasági viszonyok nehézségein és a szorványosan itt-ott előfordult vállalkozói könnyelműségein kívül nagy része volt *egyes főpincérek nem egészen erkölcsös törtetésének is*,

amelyet bizonyos állások megszerzése körül kifejtettek. Ezt ma már megállapíthatjuk és egészen bizonyos, hogy senki sincs köztünk, aki egyet nemértene velünk abban, hogy *ilyen dolgoknak pedig a jövőben nem szabad előfordulniok*. A törvényes rendelkezések kényszerén túl a főpincéri szakma és erkölcsi tisztesség kérdése ez, amellyel *senki szembe nem helyezkedhet — kockázat nélkül*.

Tény az, hogy a megélhetés rendkívül nehéz. De végzetes félre- ismerése az ebből származó következményeknek az, hogy az *ugynev-ráigérésekkel* lehet ezen könnyíteni. *Nem lehet*, mert általa ha pillanatszerűen az egyén nyer is valamit, ugyanakkor *a közösség sokkal többet veszít*, mert növeli a szakma demoralizálását, amelybe végül őnmaga is, az ipar jóhírve is belepusztul.

A gazdasági viszonyok mostohaságai ellen egészen másként kell védekeznünk, amennyiben erre a magunk keretében *egyáltalán* nyílik, valamelyes lehetőség. Ez azonban *csak egyesületi feladat lehet*, amelyet a FOE. eddig is teljesített és teljesíteni fog ezután is.

Az óvadékrendeletnek a gyakorlati életbe való bevonulását az ipar minden rendszerető és tisztességes tagja meglepedéssel veszi tudomásul. Amidőn azt jól eső érzéssel konstatáljuk, csak ismételtük: *a főpincérségnek nagy érdek fűződik hozzá, hogy ez a rendelet célját ne tévessze*. Vezető tényezőink hosszú fáradságos munkájának eredménye kerül most minden munkavállaló kartársnak a kezébe és rajta mulik, hogy ezt az eredményt úgy saját maga *mint a köz javára is értékesítse*.

A kezdet, mely az óvadékrendelet életbeléptetésével a tisztultabb és emelkedettebb viszonyokhoz visz közelebb — *megtörtént*. A folytatás, a mi dolgunk, melynek lehetősége a kezdet sikerétől függ.

Marsall-bot.

Napoleon, a világhírű hadvezér az egész világgal szembenállva is győzedelmeskedő császár sikereit jórészt ennek a szállóigévé vált mondanának köszönhetette:

„Az én hadseregemben minden gránátos tarsolyában hordozza a marsall-botot!”

Bizony könnyen megérthető, hogy a katonák látva vezérüknek velük érzését és tudva azt, hogy bátorságuk, hazafias vitézségük eredménye nem egy pusztá elismerést, vagy egy csillagot, hanem egész rangsorok átugrását, esetleg az ezredesi, tábornoki rangot is jelentheti számukra, megtízszereződött lelki és fizikai erővel küzdöttek — és győztek!

De mutat más példát is a világ történelme arra, milyen eredményt produkál a tömeg önbizalma, ha azt látja, hogy jövőjének, karrierjének útjában nem állnak átvághatatlan drótszövények, ha tudja, hogy munkájának gyümölcsét minden előítélet nélkül élvezheti, akárhol is kezdte volt pályafutását. Amerika, a mai élet sóhajtozott bálványja, a szabad demokrácia élő példája ennek a tételnek. Itt verődött össze a négy világ-rész sors- és törvényüldözöttje, a gazdag Európa kivetett munkanélkülisége és ez a megkínzott, lealáztott tömeg mégis a világ urává tette az Új-hazát. Vajjon miért sikerült ez a mai elgondolással is lehetetlennek tűnő vállalkozás, legyőzni, messze elhagyni a vén Európát, minden kulturájával és tudásával? Legnagyobb részről azért, mert minden bevándorlót, minden polgárt az a szent meggyőződés hajtott a megfeszített, emberföltötti alapozási munkába, hogy itt nem számít előélet, születési előjogok címén senki sem arrogálhat nagyobb falat kenyeret, de a biztos, becsületos munka előtt nyitva az ut egészen az elnöki székig! Azt a bizonyos marsall-botot ott érezte minden egyes polgár a zsebében és ezzel mondhatni már el is dönt Amerika jövője. Az újságárusfiuból itt Edison lehetett, a vasmunkásból trösztvezér, a suszterinasból cipőgyáros és így tovább az egész vonalon.

Valamikor régen, ha nem is ilyen korlátlan mértékben, de nagyjából így volt ez minálunk is, széles Európában. A boltisegéd azért küzdött, azért szerzett tapasztalatokat, azért

takarékoskodott, hogy egy adandó alkalommal sorsát kiugrasztassa, a munkás munkaadóvá, a maga gazdájává igyekezett válni. Ez az ambíció, ez a törekvés adott lendületet munkájának, ez segítette át a ma szenvedésén; a bizalom, a remény a szebb, jobb holnapba! Ez a társadalmi kicserélődés teite egészségessé, lüktető iramúvá, céltudóvá a gazdasági élet vérkeringését.

De egyszerre derült égből lecsapott a sistersgős villám, bele a nyüzsgő hangyabolyba, a békésen dolgozó milliók csendes házikójába, bele mindenbe, amit szentnek tartottunk. A családi tűzhely percek alatt feldőltan állott, a családfő, gyerek elszakadt életcéljától és a végtelen csukaszürke szín beborította gyászruhaként az egész világot. Négy éven keresztül ötétek egymást a bolgár és görög kereskedők, német és francia munkások, magyar és szerb pincérek, orosz és török vasutasok, és amikor kitisztult az ég, akkor eszméltek csak rá, mi is történt valójában. Mindenki gyászolt és egyaránt vesztes volt mindkét fél.

Az egész emberi mentalitás átalakult: mindenki a másnak élt, mert a jövőre gondolni döröszög lett volna. Aki napi szükségletét kinnal-gonddal fedezte, már boldognak számított, aki kereskedő a szűkös megélhetésen kívül üzleti kiadásait fedezni tudta, bámulatot aratott, az emberiség törekvése a jövőt illetőleg így formálódott át: meg akarom élni a holnapot!

És ezek a katasztrófális viszonyok csak nem akarnak elmulni rólunk, mintha a világháború halottai elátkozták volna a gyászos idők tulajdóit, csak nem javul a helyzet.

A gazdasági élet fejlődésének alapja, a kicserélődés, szinte teljesen megszűnt és bizony a háborús ivadékok előtt csak mesének tűnhetik fel, amikor arról esik, szó, hogyan lett a tanoncból — önálló mester, kereskedő, sőt gyáros. A mai munkának hiányzik a jóleső zamata, az a tudat, hogy a mai nélkülözés megtermi majd a gyümölcsét. Mindennek ez a rejtett oka, a rengeteg öngyilkosság, a temételen szerencsétlen házasság, mind ebből a reménytelenségéből, ebből a minden-mindegyből indul ki. A munka elvesztette szépségét, tartalmát — és monoton robotná változott.

A kávé, vendéglősiparban ugyanez a szomorú kép ötlük a szemléltető

hol van ma az előrejutásnak, magát feldolgozásnak csak parányi lehetősége is?

A tanonc kitanul és boldog, ha mint segéd elhelyezkedésre talál, még csak változtatásra sem mer jóformán gondolni, mert jobb ma a biztos veréb, mint a holnapi bizonytalan tűzok.

A pincérsegéd nem tud tőkét gyűjteni, hiába takarékos, a nehéz megélhetés minden tartalékolást lehetetlenné tesz. Ha csak valami veletlen segítségére nem jön, nem is igen emelkedhet a főpincéri státusba, hiszen az ezer bajjal küzdő főnökök egyrésze olyan kaucióval és számlafizetési ígérennyel lép elő, aminek előteremtése a lehetetlennel határos.

Annál örvedetesebbek azonban a legutóbbi hetek eseményei, melyek mintha új, jobb időnek a virradását jelentnék: egyes főpincérek bátor előrenyomulása a főnöki osztályba. Öszinte örömmel üdvözlöm ezeket a próba-offenzívákat melynek kívánatos sikere talán megindítja az elmúlt évek egészséges fejlődési folyamatát és talán szabad lesz megint remélnünk, hinnünk egy jobb jövőben. Támogassuk, szeressük ezeket az előőrsoket, de természetesen csak akkor, ha azt látjuk, hogy komoly akarattal és lelki, testi önfeláldozással szolgálják a maguk és az egész egyetemes iparunk érdekeit is.

Reméljük, az évek során szerzett tapasztalataik szilárd biztosíték arra nézve, hogy munkájukat kellő szakértelemmel és a mai nehéz viszonyok megértéséhez idomulva fogják végezni. Hiszen a közelmúltban maguk is jól láthatták, mit kell ma adni a vendégnek, akinek a zsebe, ha nem is üres, de temérdek lyukkal van megterhelve: a házbér, adó, fűtés, ételmezés költségeinek veszedelmes lyukaival. A mai meggyötört vendég kávéházát asylumként keresi fel, békességet, csendet, előzékenységet akar, hogy holtfáradt idegeit kicsit megpihentesse. Melegedni akar, az otthoni fűtetlen lakásából menekülve, olvasni, elszórakozni — és mindezt olcsón, mert ez ma a legelső szempont.

Reméljük, hogy ez egy erősödő folyamat kezdete, a beteg állapota már javul, csak tovább ápolni, éjjelnappal örködni kell felette, mert nagy a tét, ami kockán forog: dicső iparunk jövője — egyéni megélhetésünk biztosítása.

Katona István

Mindenütt HELLER DOBOZOS és BLOCK EMENTHALIT kérjen. Világmarka

GRÓF SOMSSICH TIHAMÉR
BORGAZDASÁG- ÉS
KERESKEDELMI RT.

KÖZPONTI IRODA
VI. TÉRZ-KÖRÜT 9. TELEFON 142-85

Jegyzetek egy memorandum adataihoz.

A borralaló kérdésben nemrég lezajlott hírlapi kampánynak mintegy záróköve gyanánt a lapokban egy memorandumot olvastunk, melyet Littke Lőrincz, a pécsi Corsó kávéház tulajdonosa juttatott el a népjóléti, pénzügyi és kereskedelmi minisztériumhoz.

A memorandum terjengős indoklással igyekszik bizonyítani, hogy a százalékos rendszer mennyivel üdvösebb volna közönségre, pincérre, munkaadóra egyaránt a mai borralalónál s ennél fogva kéri annak rendeleti uton való életbeléptetését. Hogy Littke ur állításai mennyiben helytállóak azt igen könnyen kimutatnánk amint azt Papp János kar-társunk a Kávésok Lapjában tette és amelyhez természetesen a magunk részéről is mindenben csatlakozunk.

Littke ur memorandumán egyébként vörösfonálként húzódik végig az ipar tényleges viszonyával szembeni naiv tájékozatlanság.

Nem vesszük rossz néven, hogy bennünket, főpincéreket a százalékos rendszer ellenzői közé soroz be, mert hiszen valóban azok vagyunk, de *távolról sem azon okokból*, melyeket memorandumában felhoz. Littke ur ugyanis azt állítja, hogy a főpincérek a bevételből százalékot kapnak az adott óvadék arányában. A továbbiakban pedig *igen bölcsen és nagy hozzáértéssel* azt írja, hogy a mai helyzet mellett a *főpincérek kétszer annyit keresnek mint az összes felszolgálók.* (sic!)

Nos hát ez az amit mi sem

hagyhatunk szó nélkül noha tisztában vagyunk vele, hogy Littke urnak ezt senki sem fogja elhinni. Az, hogy a főpincérek százalékot kapnak a bevételből egyszerűen nem áll, avagy legfeljebb valamelyik vidéki és egészen különleges viszonyok között működő kisebb üzemben van csak. *De ez a legritkább* eset ma már, amellyel szemben az *üzleti rezsinek bizonyos része* terheli a főpincért. A százalék tehát itt sem jövedelmez a főpincéreknek, hanem kiadásokkal szembeni rekompenzáció. *Budapestben azonban ilyen nincs.*

Az a megállapítása pedig, amely a főpincérek keresetére vonatkozik, annyira abszurd, hogy azt a jóízűs határai között méltóképpen alig jellemezhetjük. Hozzá vagyunk szokva, hogy a főpincérek keresetét kívülálló és kevésbé hozzáértők állandóan túlozzák, azt is tudjuk, hogy ezeket a nagy keresetről szóló legendákat a *főpincéri rendszer ellenfelei terjesztik*, amelyet aztán alkalmasnak válnak céljaink elérésére. De azon *végtelenül csodálkozunk*, hogy ezt a hordó izú argumentumot egy *munkaadótól* halljuk. Ez a *hang* eddig csak az ipar *felelőtlen elemeinél* volt otthonos, amelyet most Littke ur is átvesz, sőt *rá is dupláz*. Mert azt eddig még a főpincéri rendszer legdühösebb *ellenségeitől sem hallottuk*, hogy a főpincér keresete fölérne az összfelszolgálók keresetének kétszeresével.

Szó sincs róla: a főpincérség még nem nélkülözi a napi betevő falatot. Az is igaz, hogy általában többet keres egy felszolgálónál. De vajjon nem fizetnek-e a világon *mindenütt* és minden iparágban többet az előmunkásnak, a munkavezetőnek, mint az egyszerű munkásnak? És vajjon a *nagyobb tudás az évtizedes gyakorlat, a felelősség* nem-e kívánja meg szükségszerűen, hogy azt magasabb díjazással honorálják? Ha pedig ez nincs meg, akkor minek a szorgalom, minek a tanulás, minek az ambíció és nem utolsó sorban — *minek a pénzkezelést illető megbízhatóság?* — Minek? Nincs szerencsénk ismerni Littke ur pécsi főpincérijét, de így látatlanban sem hisszük el, hogy annyira kis értékét jelentené az üzemének, hogy az a „*pécsi rendszer*“ paradicsomában neki járó két dubiozpercent teljesen megfelelne munkája ellenértékének.

Ezek után csak sajnáljuk, hogy Littke ur — talán akaratán kívül is — azokkal került egy platformra, akik részben pusztá irigységből, vagy

rosszul értelmezett és a maguk szempontjából is kárhozatos elvi okokból a főpincéri rendszer falait döngetik. Eddig *sikertelenül*. És nem lesz ez másképp *ezután sem*, mert a fővárosi vendégipar felelős *tényezői* Gundel Károly, Glüick Frigyes, Mészáros Győző, Keszei Vince, Kovács József és a többiek mind szintén rendelkeznek e téren egy kevés kis tapasztalattal és tisztán látják, hogy mi lenne a főpincéri rendszer megszűnésének a következménye. De tudja és látja a *munkásság józanabb része is*.

A magunk részéről igazán nem kívánhatjuk, hogy Littke ur is, — akinek az általa elnevezett és felmagasztalt „*pécsi rendszer*“ talán mégis többet hoz mint a pincérjeinek — szintén belássa ezt. Arra azonban *szerényen* bár, leszünk bátrak szíves figyelmét fölhívni, — úgy is mint kávésnak de úgy is, mint a kávéosok szövetsége vidéki alelnökének, hogy kávésiparunk a maga *világszerte* elismerten *jó hangzású* nevét a *mai rendszerrel* vivta ki magának és hogy minden bajon és akadályon keresztül mégis áll és fejlődik, abban egy csekélyke *része* van a magyar főpincéri kar hagyományos iparszeretetének is.

Tanunk erre a *magyar kávésipar minden számottevő tagja*, akikkel nehéz időkben együtt aggódtunk, dolgoztunk és dolgozunk *ma is* az ipar jobb jövőjéért, mely — sajnos — még mindig *egyre késik*. Késik bizony, de amelyet egy bérrendszer-változás *ma* csak még jobban hátra vetne, de elő semmi szín alatt nem segítene.

F. B.

CSAK NYERHET

HA

plima

KÁRTYÁVAL JÁTSZIK.

GYÁRTJA: HAMBURGER ÉS BIRKHOZ

PARISI NYOLCDAZAR BESZÁLLÁSOK

Telefon L. 902—57. 903—46.

Szives tudomásul.

Egyesületünk elnöksége a munkanélküli segélyek ügyében hozott és előző lapszámunkban közölt határozatot megváltoztatta olyképpen, hogy minden főpincér kartárs a kávépartestület által üzeneként megindított gyűjtés keretében tesz eleget ezirányú kötelezettségének.

A főpincérek adója.

Nap-nap után fordulnak elő esetek, hogy egyes főpincérek adóhátralék miatt zaklatnak a pénzügyi hatóságok. A legtöbb ilyen zaklatásnak az alapja onnan ered, hogy évekkal ezelőtt még jövedelmi adóval terhelték meg az illetőket amelyet — miután az jogosulatlan volt — megföllebbeztek.

A föllebbezések azonban ugyálsziki kedvezőtlenül intéződnek el az illetékes adóügyi hatóságok által, jóllehet közben a pénzügyminiszter urnak az adórevízióra vonatkozó ígérete is elhangzott. A főpincérség egyébként — amelyet talán az adóügyi hatóságok is tudnak — nem élvez adómentességet. Állampolgári kötelezségeinek tudatában nem is kér ilyet. A keresete után mint minden ipari munkás lerója a maga kereseti adóját amely címen hetenkint 1.75 P fizet be munkaadója útján a kincstár kasszájába. Teljesen indokolatlan, sőt legjobb meggyőződésünk szerint a a törvény intencióiaval sem egyezik, hogy ezenfelül még külön jövedelmi adóval sujtás. Nem lehet egy rókáról két bőrt lehuzni és éppen ilyen lehetetlenség az is, hogy egy jövedelmet — amely kifejezetten munkabér — kétféle adóval terheljenek meg.

A kereset és jövedelem egy és ugyanazon fogalmak. Nem hisszük, hogy bárki is ne tudná ezt.

Ideje volna tehát, ha a hatóságok részéről is felhagynának azzal a szívós igyekezettel, hogy az amugy is nehezen tengődő munkások keresetét kétféle címen is megadóztassák.

Ez vonatkozik a jövőre.

A multból fennálló ilyen tartozásokra pedig alkalmas módon föl-fogjuk hívni a pénzügyminiszter ur figyelmét mert ismert ígérete után — amelyet azóta állítólag végre is hajtottak — az volna a legelemibb, hogy töröljék ezeket a hátralékokat.

A kartársakat pedig ezuttal is figyelmeztetjük, hogy adóbevállási iver kitöltése körül megfelelő gondossággal járjanak el és ha valakire külön jövedelmi adót vetnének ki, azt a törvényes határidőn belül felelőbezzesse meg, utalással a már egyizben lerótt kereseti adóra.

Horváth Lajos.

Az óvadék-hitelegylet és takarékasztaltársaság köréből.

Már volt alkalmunk e helyen rámutatni arra, hogy a hitelegylet jövője szempontjából mennyire fontos, hogy a tagok eleget tegyenek mindama kötelezettségeiknek, amely a tagsággal együtt jár.

Külön is felhivtuk erre a kartársak figyelmét. Még is sajnálattal kell látnunk, hogy ezek a felhívások hatástalanok maradnak és azok az illetékek, amelyeknek hétről-hétre ugy *biztosítéki alap*, mint esedékes kamat és tőketörlesztés címén be kellene folyniok a bank pénztárába, több tagtársunktól elmaradnak. Megvalljuk őszintén, *megdöbbenéssel szemléljük a hátralékoknak ily módon való szaporodását*, mivel ez a hitelegyleti vezetők hosszú és fáradságos munkájának eredményeit teszi hovatovább illuzóriussá. Mert csak nem gondolják a tagtársak, hogy bármely pénzügyintézet komolyan vehet olyan alakulatot és tőkét bocsát rendelkezésére, amelynek a tagjai elvállalt kötelezettségeiket be nem tartják. Már pedig a főpincérség elvárja, hogy komolyan vegye és mi is azt valljuk, hogy *joga is van erre*. De... És ez az, amit üjjölg és még az az eddigénél is nagyobb nyomatékkal szeretnénk hangsúlyozni, hogy *senki a biztosítéki alap befizetésekkel vagy az esedékes résztörlesztésekkel el ne maradjon, mert enélkül hitelünk, közmegbecsülésünk nincs*, és mindaz, amit monduk vagy ígérünk, csak a szavakkal való játék, amelynek értéke a nullával egyenlő.

Nem szólnak a munkanélküli tagokról akiknél teljesen megtudjuk érteni az elmaradást. A dolgozóktól azonban nem *fogadunk el mentséget*, mert bármily nehezek is a viszonyok a hitelegyleti terhek viselése — ha azt vállaltuk — még mindig nem életkérdés.

Fogadják tehát a tagtársak e figyelmeztető sorokat kellő komolysággal. Sokszorosan fontos ez most, amikor a bankkal az új megállapodás perfektuálása előtt állunk. Sok kifogást hangoztattak egyesek a multban, melyeket a hitelegyleti választmány az új megállapodásoknál igyekezett is figyelembe venni. Ezt azonban *teljes sullyal* csak ugy teheti meg, ha maga mögött tudja a tagok *szigorú önfegyelmét* és kötelezség tudását.

A közügyek terén, ahol a cselekedetek önelhatározásból születnek, — nagy baj az indolencia. De *végzetes lehet ez ott, ahol pénzről van szó*.

A hitelegylet és a főpincéri egzisztencia alapja pedig ma — *pénz*. Jó lesz tehát, ha vigyázunk kissé és nem halmozzuk a hátralékokat.

*

A *takarékasztaltársaság* tagjaira nézve is áll a fenti figyelmeztetés. Bár itt távolról sem oly nagy a hátralékosok száma, mégis, ma már november végefelé járunk és tudni kell, hogy a jövő hónap 17-én, tehát *egy hónap mulva lesz az évvégi felszámolás*. Az viszont magától értetődik, hogy az ezévre tartozó esedékességeket *ezévből kell* be is fizetni. Nagy hiba volna, ha egynehány kartárs szándékos vagy véletlen felelőtlenségből ezt elmulasztaná.

Az asztaltársaság egész esztendőn át kifogástalanul működött és legteljesebb mértékben telet meg az alapítók szándékainak. *Szükséges tehát, hogy a következő esztendőben is újra alakuljon és tovább fejlessze az önszegélyezés gondolatát*. Ennek az előfeltétele viszont a befizetések pontos eszközlése most már azért is, mert *küszöbőre jutunk* — mint mondtuk — az *évvégi felszámolásnak*.

Reméljük, hogy az asztaltársaság tagja megértettek bennünket és igyekeztükkel lehetővé teszik a régi akadálytalan likvidálást és a legszebb reményekre jogosító új létrehozását. Egyben közli az asztaltársaság, hogy: *az évvégi gyermekfelruházó ünnepély villásreggeli keretében dec. 17-én, d. e. 10 órakor lesz*.

Ugyanaznap este a Kovács-kávéház emeleti helyiségében diszvacsora keretében lesz a beszámoló az üzleti év eredményeiről.

Az új üzleti év kezdete, azaz: *első befizetési napja dec. 24-én lesz*, melyre már most lehet jelentkezni Kanczler Aladár kartársnál, az asztaltársaság titkáránál.

A *takarékasztaltársaság gyermekfelruházási akcióját igénybevenni szándékozók dec. 1-éig még jelentkezhetnek Kanczler Aladár úrnál Magyar Korona-kávéházban minden délután 2 - 8-ig*.

ÉTLAP és PLAKÁTRAJZOK

TERVEZÉSÉT OLCSÓN VÁLLALOM
MINTÁKKAL HIVÁSRA
KÉSZSÉGGEL SZOLGÁLOK
BALOGH LAJOS ÉTLAPIRÓ
IX. RANOLDER-U. 3. II. 3.

Szívjunk el belőle naponta néhányat, megszokott cigarettánk mellett és ezzel ellensúlyozzuk a nikotin káros hatását. Szeszélyes időjárásnál megvédi légzőszervünket. — Kapható dohánnykülönlegességi áru-dákban és **pályaudvarokon** is.

RÖVID KÖZLEMÉNYEK.

Olvásóink szíves figyelmébe!

A *Főpincérek Lapja* kiadóhivatala az egyesület elnökségével egyetértőleg elhatározta, hogy az újév alkalmával szokásos és az iparban tradícióvá vált jókívánságok közlésének az idén is teret kíván nyújtani. — A közlések díja egyesületi tagok részére 2 P. vastagabb betűvel 3 P. Nem tagoknak 5 P. Cégeknek megegyezés szerint. E szép és nemes szokás egyben lapunk támogatását is szolgálja, miért is felkérjük a kartársakat, hogy közleményét lehetőleg mindenki adja le kiadóhivatalunk tisztviselőjének.

Vesztességünk. A Főpincérek Országos Egyesületének ismét egy oszlopos tagja dőlt ki az élők sorából. Meghalt *Mogyoróssy József*, a Klub-kávéháznak másfélévtizeden át volt érdemes főpincére. Öszinte fájdalommal tölt el mindnyájunkat derék tagtársunk halála, mert benne az igaz barátot, a nemesen egyszerű és kiválóan értékes kollégát veszítettük el. Kezdetről fogva részt vett egyesületünk munkáiban, melynek egy cikluson át vezetőségi tagja is volt. 42 éves korában, élete delén érte utól a kikerülhetetlen végzet mindnyájunk igaz fájdalmára és nagy kárára a magyar főpincérség egyetemességnek. Temetése f. hó 14-én ment végbe. Ravatalára egyesületünk koszorút helyezett, sirjánál *Barkóczy István* kartárs mondott búcsuzatót. — *Mélyen szívünkbe zárjuk emlékét!*

A Genfi szövetség zászlóavatása. A szállodai és vendéglői alkalmazottak nemzetközi genfi szövetségének magyarországi főosztálya október hó 22-én tartotta zászlóavató ünnepélyét. Az ünnepély délután 5 órakor a belvárosi plebánia templomban kezdődött a zászló beszentelésével, melyet

*Bednár*cz Róbert apátplébános végzett, fényes papi segédlettel. A szertartás után a Budapesti Szállodások és Vendéglősök ipartestülete nevében *Keszey Vincze* elnök *Gundel Károly* és *Malosik Ferenc* a Budapesti Kávésök Ipartestülete nevében *Mészáros Győző* elnök és dr. *Havas Nándor* főtítká, az idegenforgalmi hivatal nevében *Markos Béla* igazgatóhelyettes, az idegenforgalmi szövetség nevében *Popper Ferenc* kormányfőtanácsos, a kereskedelem és iparkamara nevében *Latina* Jenő f.öv. törv. biz. tag, a *Főpincérek Országos Egyesülete* nevében dr. *Kollmann* Dezső ügyész f.öv. törv. biz. tag helyezte el a szöveget a zászlóban. Az ünnepség este a 9 órakor a Vigadóban rendezett diszvacsorával folytatódott, mely alkalommal *Csik József* kartárs, a budapesti főosztály elnöke tartott hatásos ünnepi beszédet. Még több felköszöntő hangzott el ezután. *Gundel Károly* nagy beszédben a hagyományos genfi szellemet, *Mészáros Győző* a zászlóánya nagyasszonyt *Gundel Károlynét* köszöntötte. Dr. *Kollman* Dezső a Főpincérek Országos Egyesülete üdvözlését tolmácsolta az ünnepély alkalmából a genfiek nagymultu egyesületének. A felszólalások sorát dr. *Krietsfalussy* István és *Reichard* György zárták be, mely után tánc következett. Az ünnepély mindvégig impozáns lefolyású volt és minden tekintetben méltó a genfi szövetség ismert tisztasági tradícióhoz.

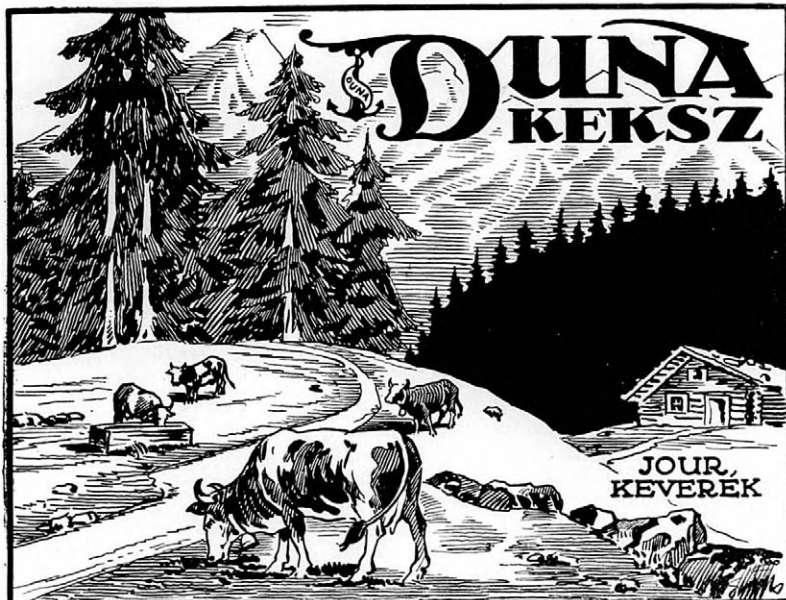
Kovács Adolf. A budapesti főpincéri karnak ismét egy általánosan becsült szorgalmas tagja jutott el a jól megérdemelt önállóság révébe. *Kovács Adolf* kartársunk ki a Westend kávéháznak mintegy másfél évtizeden át volt főpincére november hó 1-én átvette az *Andrássy-uti Magyar Korona* kávéházat. Amidőn jóleső érzéssel

regisztráljuk *Kovács* kartársunk előrehaladását, hisszük, hogy ezután is éppen oly lelkes hibe marad a főpincérség törekvéseinek, mint volt eddig. Itt kell megemlítenünk, hogy a Magyar Korona kávéház főpincéri állását ugyancsak november 1-től fogva *Kanczler Aladár* kartársunk, *Kovács Adolf*nak a Westendben volt főpincértársa tölti be. A volt főpincértársaknak ezen újabb szerencsés kombinációja azt hisszük az egyébként is jóhírű üzletnek is mindenben csak előnyére fog szolgálni.

Megszokott fizetőpincér. *Fleischer* Jenő kartársunknak, a Bristol-szálló főpincérének súlyos kárt okozott volt fizetője *Klein Aladár*. A nevezett a vendégek szobaszámláinak inkasszálsával is megvolt bizva, melyekkel azonban naponta leszámolni tartozott a főpincérnek, ki a céggel szemben egyedül viseli a felelősséget. Egy szép napon azonban *Fleischer* kartársunk hiába kereste a fizetőt és csakhamar kénytelen volt megállapítani, hogy több mint 1900 pengő bevétellel egyszerűen odébbállott. *Fleischer* kartársunk a feljelentést természetesen nyomban megtette a sikkasztó fizető ellen. Leközöljük e sajnálatos esetet azért is, hogy ha netán valahol az illető felbukkanna, tudják a kartársak, kivel állnak szemben.

Sonnenschein Ede széles körben előnyösen ismert kartársunk a „Vörös malom“ üzletvezetői állását nyerte el. Üdvözljük őt és hisszük, hogy ebben az új minőségében is bőséges alkalmat nyílhat majd különleges képzettségének és szakmai tudásának érvényesítésére.

Jubilál az étkezőkocsi. Nagy ünnepségek között készül megülni Amerikában a *Waggon Lits* társaság az étkezőkocsi forgalombakerülésének hat-

Budapest, VII. ker., Verseny-utca 12. szám.

vanadik évfordulóját, mely a közeljövőben lesz. A legelső étkezőkocsi ugyanis 1869-ben indult el *New-York* és *San-Franciskó* között, mely akkor a technika világnak valóságos csodája volt és amelyről hónapokig cikkeztek a lapok az egész világon. Sok fölösleges aggodalmaskodás és még több guny fogadta az első mozgóvendéglő fellépését, ámde a közönség csakhamar szeretetében fogadta. Ma az egész földet keresztül-kasul járják az étkezőkocsik mint elmaradhatatlan velejáráói a modern vasuti közlekedésnek. A legelső kocsit egyébként, amely a fentjelzett utat megtette ma is épségben áll még és az ünnepélyes aktus után a new-yorki közlekedési muzeumban fogják elhelyezni.

A vendéglőspartestület helyiségei ismét a Lónyai-u. 22. szám alatt vannak. Ez a ház tudvalevően az ipartestület tulajdona, melyet gondos átalakítással tettek alkalmassá a hivatalok befogadására.

Lebeda Ferenc kartársunk átvette az I. Deák-u. 20. szám alatti kávéház vezetését. Mint régi elismert szakember nagy szorgalommal és kitünő érzékkel fogott hozzá üzlete fellendítéséhez. Sok sikert kívánunk.

Merz cigaretták. Egy érdekes és valóban különleges gyártmányú külföldi cigaretta fajta került nem régiben forgalomba. Ezek a cigaretták nagy örömet okoznak minden dohányzóknak, mivel nikotintartalmuk gyér, ízük kellemes és üdítő és ennél fogva méltán nevezhető gyögycigarettnak. Az új fajta cigaretták kiállítása igen tetszetős, az ára mérsékelt és a közönség körében hölgyeknél úgy mint férfiaknál, máris igen nagy népszerűsége tett szert. Ajánlatos tehát, hogy ezeket a közkedvelt cigarettákat minden kávéházi és vendéglői trafikárus beszerezze és ezekre minden dohánynemű vásárló vendég figyelmét felhívja. Ezt a magunk részéről is kérjük kartársainktól. A cigaretták egyébként minden különlegességi tőzsdében beszerezhetők.

Hogy keletkezett a kifli? Egy német történettudós éveken át tartó kutatás után most végre egész pontosan megállapította a kifli eredetét és keletkezésének idejét. Mindenekelőtt bebizonyította, hogy legelőször a bécsi pékek sütötték kifliket s az osztrák fővárosból terjedt el azután a kiflisütés az egész világon. A bécsi pékek 1683 őszén kezdtek el sütni kifliket — állítja a tudós, — 1683 szeptember 12-én folyt le az a csata, amelyben a törököket végképen megverték. Ennek a diadalnak a híre természetesen óriási lelkesedést keltett Bécsben. A pékek olyan módon adták kifejezést lelkesedésüknek, hogy a török birodalom jelvényének, a félholdnak alakjára készítettek süteményeket, azzal a szándékkal hogy a közönség „egye meg a félholdat, hogy ne maradjon belőle semmi.” A bécsi közönség nagy örömmel fogadta az ötletet és a félhold alakú kifliket azonnal igen nagy népszerűsége tette szert. Néhány hónap múlva már Németországban is sütötték kifliket. Később elterjedt az egész világon.

Ellátom váltópénzzel

Üzleti forgalmához mért mennyiségben és a kívánt cimletekben naponta kezeihez szállítom a szükséges váltópénzt.

Felvilágosítást nyújt: **Hajdu Antal** a F. O. E. titkára.

Személyesen vagy telefonon naponta d. e. 11—1-ig.

Hársfia-u. 31. (J. 328-84.) Levélben: **Dob-u. 71. V. e. 1.**

Jegyzőkönyv. Felvétel 1929. nov. 5-én a FOE választmányi ülésén. — Hajdu Vilmos elnök az ülést megnyitja. Örömmel veszi tudomásul, hogy az utóbbi időben néhány kolléga helyzetében örvendetes javulás állott be. Mindannyiunkat őszinte örömmel tölt el egyesületünk alelnökének, *Hautzinger* Károlynak a pályán való előmenetele. Ugy szintén *Kovács* Adolfé is. Mindketten kiváló, szakképzett főpincérek voltak, akik mindenkor tudtak nagy elfoglaltságuk dacára, önzetlenül fáradni a közért. Most, midőn önálló kávéesok lettek, mindannyiunk kötelessége a jókívánságokon kívül minden tőlünk lehetőleg elkövetni boldogulásuk érdekében. Ugyancsak örömmel tudatom, hogy *Sonnenschein* Ede és *Braun* Lajos tagtársaink a főváros két igen előkelő üzemenek üzemeltetését vállalták. Minden okunk meg van bízni abban, hogy említett kollégák szaktudása és szeretetreméltó egyénisége pályájukon még további sikerekre fog vezetni.

A munkanélküli segély gyűjtése tárgyában a legutóbbi határozat értelmében kísérletet tettünk az önálló gyűjtésre, mely azonban nem sikerült, Felkerestem Mészáros Győző elnök urat és megkértem, járuljon hozzá, hogy úgy, mint az előző években, az idén is az ipartestület által szervezett gyűjtés keretében részt vehessünk az akcióban.

A Budapesti Kávéesok Ipartestületéhez intézett kérésünk, mely a főpincérek munkaközvetítőjének felállítására vonatkozott, nem nyert kedvező elintézés. Többek hozzájárulása után megbízást nyert az elnökség arra, hogy a kérdést ne ejtse el, hanem személyes intervenció útján próbálja sikeresen megoldani a problémát.

Dr. Kollman Dezső ügyész ur a nov. 1-én életbe lépett óvadékrendeletet magyarázza jogi szempontokból. A választmány november hó 26-ára pénztárelenőrzést rendelt el.

Elnök jelenté ezután, hogy a genfiek avató ünnepségén egyesületünk dr. Kollmann Dezső ügyész, Hajdu Antal titkár és Barkóczy István szerkesztő útján képviseltette magát. *Kornél* Béla a tagok sorába felvételre.

Több tárgy nincs, ülés vége.

Hajdu Antal, jegyzőkönyvvezető.

Választmányi tagok figyelmébe!

Minden hó első keddjén, legközelebb tehát december hó 3-án d. e. tíz órai kezdettel választmányi ülést tartunk. Pontos megjelenést kérünk. Külön meghívót nem küldünk. Az elnökség.

Főpincér özvegye bármilyen állást vállalna, mely célból kéri a kartársak szives pártfogását. Címe a kiadóhivatalban meg tudható.

Egy kályha fűt

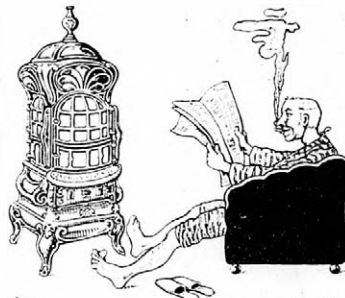
egy egész kávéházat
csekély kokszfogyasztással.

Övakodjunk

hasonló nevű
utánzatoktól!

Csak ezen védjeggyel ellátott kályha
a valódi „American Heating“

AMERICAN HEATING
BUDAPEST
VI. Andrassy-ut 17.
Telefon: Aut. 275-87

Jelenkor legjobb folytonégó
kályhája!

Budapesten

csak kizárólag fenti cím
alatt kapható!

Kályháinknak nincs
Schamott-betéte, hanem
szabad hőálló Clarence-
vasból készülnek!

SZÁLLODÁK:

BRISTOL a Duna partján: IV. ker., Mária Valéria-ucca. Telefon: Aut. 899—25. Lift, központi fűtés, folyó víz. 340 ágy, 37 fürdőszoba.

CONTINENTAL központi fekvés: VII. ker., Dohány-ucca 42. Telefon: 462—28. Lift, központi fűtés, folyó víz. 250 ágy, 20 fürdőszoba. Egyágyas szoba 5—10 P, kétágyas 8—16 P. Reggeli és ebéd étlap szerint.

DUNAPALOTA a Duna partján; V. ker. Mária Valéria-ucca. Telefon: Aut. 848/50. Lift, központi fűtés, folyó víz. 160 ágy, 75 fürdőszoba.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ IV., Egyetem-ucca 5. szám. Központi fekvés. Telefon: Aut. 865—69. Lift, központi fűtés, hideg- és melegvíz. Egyágyas szobák 5.50—10 P-ig, kétágyas szobák 7.40—16 P-ig.

HUNGÁRIA a Duna partján: IV., Türr István-ucca. Telefon: Aut. 828/30. Lift, központi fűtés, folyó víz, 350 ágy, 60 fürdőszoba.

IMPERIAL VII. ker., Rákóczi-ut 90. sz. Telefon: József 326—19, 463—53, 463—52. Központi fűtés, hideg-meleg víz, telefon a szobákban, liftek, 200 ágy, 20 fürdőszoba. Egyágyas szoba 3—12 P-ig, kétágyas szoba 7—22 P-ig.

METROPOLE központi fekvés: VIII., Rákóczi-ut 58. Telefon: J. 422/60. Lift, központi fűtés, folyó víz. 180 szoba, 3 fürdőszoba.

PALACE központi fekvés: VII. ker., Rákóczi-ut 43. Telefon: József 261—12. Lift, központi fűtés, folyó víz. 200 ágy, 10 fürdőszoba.

PARK Keleti p. u. mellett: VIII., Baross-tér 10. Telefon: J. 330—82. Lift, központi fűtés, folyó víz, 280 ágy, 10 fürdőszoba. Egyágyas szoba 5.10—12.24 P-ig, kétágyas szoba 7.65—21 P-ig. Reggeli —.70 f. Menü 1.50, este 1.60 P.

ROYAL központi fekvés: VII., Erzsébet-körut 45-47. Telefon: J. 454—00. Lift, központi fűtés, folyó víz. 460 ágy, 80 fürdőszoba. Egyágyas szoba 6—12 P-ig, kétágyas szoba 10—18 P-ig. Reggeli és ebéd étlap szerint.

MULATÓK:

TABARIN Nemzetközi Orfeum. VIII., Rákóczi-ut Mindennap reggelig nyitva. Tánc attrakciók. Világvárosi műsor.

PÉLE MELÉ VII., Nagymező-ucca 30. Telefon: Aut. 292—85. Budapest legelőkelőbb mulatója. Naponta reggel 6 óráig nyitva. Tánc attrakciók.

MONICÓ kávéház a budapesti Montparnasson. V. ker., Kossuth Lajos-tér 14.

Kiadja a Főpincérek Országos Egyesülete.

Felelős kiadó: Guttman Dezső.

BUDAPESTI KÁVÉSOK. ÁRUFORGALMI R.-T.

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 38.

TELEFON: JÓZSEF 392-77.

Saját kávépörköldé és fűszermalom-üzem

Naponta frissen pörkölt kávé nagykereskedelmi áron. Kizárólag általunk kipróbált kiváló minőségű és zamatu kávét hozunk forgalomba. Különféle különleges összetételű kávé fajkeverék állandóan kapható.

Az összes kávéházi és éttermi cikkek közvetlen importjára eladása

Ajánlunk általunk közvetlenül importált legkiválóbb fajta teák nagykereskedelmi áron:

Eredeti garantált angol-rum 76% egyliteres palackokban kapható.

A
Stauffer
sajtók
vezetnek!

BUTOR

hálószobák, ebédlők óriási választékban a legolcsóbb készpénzárban

RÉSZLETFIZETÉSRE IS!

BALASSA

SZONDY-U. 5. (Terézkörut sarokház.)

fatüzelésű, légfűtéses folytonégő kályha ideálisan tiszta és gazdaságos.

Legnagyobb típusunk 1000 m³-t fűt egyenletes légfűtéssel.

Nyilvános helyiségek számára ideális tüzelés. **REKORD** szén-, koks- és fatüzelésű folytonégő kályhák. Vegesztüzelésű „ZEPHIR”-kályhák. **ELITE** takaréktűzhelyek.

ÁRLAPOT KÉSZSÉGGEL KÜLD:

HÉBER SÁNDOR kályha és tüzhelygárára Budapest, VI. Vilmos császár-ut 39. A „ZEPHIR” kályhából állandó lerakati majdnem az összes vidéki városokban.

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDELMI R.-T.

BUDAPEST, KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK.

Telefon: Aut. 854—48.

FIÓKÜZLETEK:

V., Gróf Tisza István ucca 10.
Telefon: Aut. 816—79.

VII. ker., Rákóczi ut 90. sz.
Telefon: József 304—84.

I R O D A:

VIII., Horánszky ucca 19. I. em.
Telefon: József 335—39.

Borpalota R.-T. Budapest.

TELEFON: József 395-64 és 346-11.

Pincészetek:

VIII. KENYÉRMÉZŐ-UTCA 6. SZÁM.
IX. FÖVÁM-TÉR 14. SZÁM.

Kitűnő minőségű hordós és palackos borok.

Herz-szalámi világhírű

HERZ ÁRMIN és FIAI

Budapest, IX., Soroksári-ut 76.

Telefon: 863-05 és J. 396-30.

PREISZ MIKSA

FEHÉR SÜTEMÉNY ÉS KENYÉRGYÁRA

Budapest, VI. Kazár-utca 9.

TELEFON: Aut. 104—84. szám.

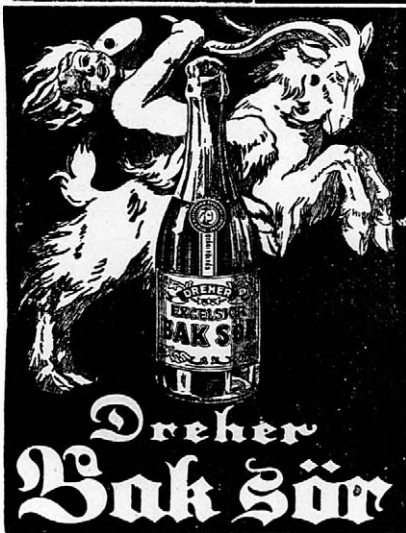
HEIM

sütőde Szondy-u. 96/a

Vendéglőknek és kávéházaknak
bevezetett szállítója.

Utolsó sütés este

7 ÓRAKOR

Berndorf

Berndorfi Fémárugyár

Krupp Arthur Rt.

Magyarországi fióktelepe

Budapest,

IV., Váci ucca 4.

Előkelő éttermek és kávéházak szállítója
HOLNDONNER IGNÁCZ-né
cégt. Holndonner József
SÜTŐ ÉS CUKRÁSZ
Budapest, Dohány-u. 64. Telefon J. 406-53.
Délután 4 órakor friss sütés!

FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.-T. KÖBÁNYÁN

közkedvelt sörkülönlegességei:

**Fősör, Extra világos kivitelű márciusi sör,
Mátyás király sör, Fősör maláta
pezsgő, Kőbánya gyöngye,
Nektár gyógytápsör**

Megrendelhető: Városi raktár: VIII. Tavaszmező-utca 7.
Telefon: József 463—83. * Gyártelep: X. Maglódi-ut 47.
szám. Telefon: József 463—89.

**FRANÇOIS
PEZSGŐ**

A világhírű

Kristály ásványvizet

eredeti töltésben, kizárólag a Szent-
Lukácsfürdő Részvénytársaság Kristály
kút vállalata hozza forgalomba. Budapest

II. Zsigmond ucca

Telefon aut. 521—17.

521—18.

521—19

25

521—17 telefon aut.

521—18

521—19